

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šeimyniškių g. 19-401, LT-09236 Vilnius, tel.: +370 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

I 2026-03-09 Nr. STAP-155 (19.2 Mr-33)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493 2, 11, 14, 18, 21, 23, 26, 28, 35 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 28¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTATYMO NR. X-493 PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIV-2357 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, išnagrinėjusi Jūsų pateiktus derinti Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 11, 14, 18, 21, 23, 26, 28, 35 straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 28¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1) ir Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-2357 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2), teikia šias pastabas bei pasiūlymus.

1. Įstatymo projekto Nr. 1 9 straipsniu keičiamas įstatymas papildomas 28¹ straipsniu, kuriame nustatoma, kad socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka atrinktas juridinis asmuo ar kita organizacija, jų padalinys organizuoja ir (ar) vykdo socialinių darbuotojų, kitų socialinių paslaugų srities darbuotojų ir šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytų darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimą socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip. Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo, kuriuo įgyvendinama 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje, 4 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad rengdama teisės akto projektą, kuriame nustatomi šio straipsnio 2 dalyje nurodyti reikalavimai (toliau – vertinamieji reikalavimai), Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija Vyriausybės nustatyta tvarka pateikia Vyriausybės įgaliotai valstybės institucijai informaciją apie tokių reikalavimų nustatymą. Su šia informacija pateikiamas pagrindimas, kad nustatomi vertinamieji reikalavimai atitinka šio straipsnio 1 dalyje nurodytus principus, ir nurodomos šių reikalavimų nustatymo priežastys. Vienas iš Paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytų vertinamųjų reikalavimų – apribojimas, dėl kurio tam tikras paslaugas

gali teikti tik tam tikri teikėjai (išskyrus Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatyme nustatytus atvejus arba kai tai nustatyta Europos Sąjungos teisės aktuose). Jei socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka atrinktas juridinis asmuo ar kita organizacija, jų padalinys teiks profesinės kompetencijos tobulinimo paslaugą, kaip paslauga suprantama pagal Paslaugų įstatymo 2 straipsnio 7 dalį (tai yra paslauga bus teikiama už užmokestį), apribojimas, nustatomas Įstatymo projekto Nr. 1 9 straipsniu keičiamo įstatymo 28¹ straipsniu, turėtų būti notifikuojamas Europos Komisijai. Vadovaujantis Pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl pranešimų ir informacijos apie nustatomus įsisteigimo arba nustatomus ar panaikinamus paslaugų teikimo laisvei taikomus reikalavimus teikimo“, nustatyta tvarka, prašome pateikti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai užpildytą pranešimo A formą dėl nustatomo vertinamojo reikalavimo, pagrindžiant jo nustatymo priežastis ir atitiktį Paslaugų įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nurodytiems principams.

2. Įstatymo projekto Nr. 1 7 straipsniu keičiama Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 (toliau – Įstatymas Nr. X-493) 26 straipsnio 6 dalis papildant ją nauju punktu dėl socialinio darbuotojo profesinės kvalifikacijos įgijimo: „3) *asmuo, studijuojantis aukštosios mokyklos socialinio darbo studijų programoje ir įgijęs ne mažiau kaip 150 socialinio darbo studijų programos kreditų bei turintis tai patvirtinantį, aukštosios mokyklos išduotą studijų pažymėjimą. Šis pažymėjimas išduodamas vieną kartą ir galioja 3 metus nuo jo išdavimo datos.*“. Įstatymo projekto Nr. 1 aiškinamajame rašte nurodoma, kad „**Galiojančiu teisiniu reguliavimu nustatyti reikalavimai asmenims, galintiems dirbti socialiniu darbuotoju, neatliepia realių darbo rinkos poreikių. Plečiant socialinio darbuotojo reikalavimus išsilavinimui ir (ar) kompetencijai, būtų sudarytos teisinės prielaidos platesniam galimų kandidatų ratui užimti trūkstamas socialinio darbuotojo pareigybės, neprarandant profesinės kompetencijos lygio, nes esminis dėmesys būtų skiriamas įgytoms žinioms. Siekiant suvienodinti sąlygas bei profesinių kompetencijų įgijimo lygį tiek kolegijų, tiek universitetų socialinio darbo studentams bei remiantis diskusijų su socialiniais partneriais, Lietuvos socialinio darbo mokyklų asociacijos atstovais rezultatais, siūloma nustatyti privalomą įgyti 150 socialinio darbo studijų programos kreditų skaičių.**“. Taip pat, kartu su Įstatymo projektu pateiktoje nuostatos, ribojančios galimybę užsiimti socialinio darbuotojo veikla, proporcingumo vertinimo išvadoje pateikiami tokie pagrindimai kaip „**Atsižvelgiant į socialinio darbuotojo vykdomų funkcijų (pagal Socialinių paslaugų srities darbuotojų pareigybių ir atliekamų funkcijų sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. A1-487 (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. rugpjūčio 9 d. įsakymo Nr. A1-528 redakcija)) pobūdį, jų reikšmę bei tikslinių socialinių paslaugų gavėjų grupių specifiką, socialinių**

paslaugų srities tarpdiscipliniškumą ir siekį užtikrinti kvalifikuotų kandidatų užimti socialinio darbuotojo pareigas skaičiaus padidėjimą, laisvų, trūkstamų darbo vietų skaičiaus sumažėjimą, socialinių paslaugų prieinamumo gerinimą, Socialinių paslaugų įstatymo projekte siūloma praplėsti profesinės kvalifikacijos įgijimo būdus asmenims, norintiems dirbti socialiniu darbuotoju: ....“. Kita vertus, minėtoje proporcingumo vertinimo išvadoje yra nurodoma, kad „*Socialinis darbuotojas yra autonomiška, savarankiška, priežiūros priemonių nereikalaujanti profesija - atitinkamas socialines paslaugas socialinis darbuotojas gali teikti tiek vienas, tiek dirbdamas komandoje, tačiau savo profesinėje veikloje (socialiniame darbe) jis priima individualius sprendimus.*“.

Sistemiškai įvertinus pateiktą derinti Įstatymo projektą Nr. 1 ir lydimuosius dokumentus, teisės akto projekto rengėjui siūlome įvertinti ir šiuo metu įtvirtintus reikalavimus socialiniams darbuotojams, bei jų tarpusavio suderinamumą su siūlomais pakeitimais, atsižvelgiant į tai, kad visi socialiniai darbuotojai vykdo tas pačias funkcijas.

Ribojantys reikalavimai profesijoms turi būti aiškūs, nuoseklūs, nekeliantys specialistams nepagrįstų lūkesčių, ir užtikrinantys viešųjų interesų apsaugą.

3. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. V-440 „Dėl socialinio darbo studijų krypties aprašo patvirtinimo“ patvirtintame Socialinio darbo studijų krypties apraše yra įtvirtintos nuostatos dėl socialinio darbo programoje studijuojančių asmenų profesinės veiklos praktikos atlikimo (priežiūros, refleksijos, praktikos vietos ir vadovo bei kt.). Tuo tarpu, Įstatymo projekte Nr. 1 asmuo, studijuojantis aukštosios mokyklos socialinio darbo studijų programoje ir įgijęs ne mažiau kaip 150 socialinio darbo studijų programos kreditų bei turintis tai patvirtinantį aukštosios mokyklos išduotą studijų pažymėjimą, galės vykdyti visas socialiniams darbuotojams priskirtas veiklas be priežiūros. Todėl kyla abejonių dėl siekiamo įtvirtinti reikalavimo pagrįstumo (priežiūros sistemos, veiklų apimties, atsakomybių), ar sprendžiamoms problemoms pasirinktų priemonių tinkamumo. Atsižvelgiant į tai, kas pirmiau nurodyta, siūlome peržiūrėti Įstatymo projekte Nr. 1 siūlomus įtvirtinti reikalavimus arba papildyti aiškinamąjį raštą argumentais, kaip pasirinktomis priemonėmis bus užtikrinama socialinių paslaugų kokybė ir viešojo intereso apsauga.

4. Įstatymo projekto Nr. 1 12 straipsnio 6 dalyje yra nurodoma, kad „6. Asmenys, priimti į socialinio darbuotojo ar kito socialinių paslaugų srities darbuotojo pareigas Socialinių paslaugų įstatymo 26 straipsnio 6 dalies 3 punkto pagrindu, **gali dirbti socialiniu darbuotoju ar kitu socialinių paslaugų srities darbuotoju** tik turėdami galiojantį Socialinių paslaugų įstatymo 26 straipsnio 6 dalies 3 punkte nurodytą pažymėjimą. Iki šio pažymėjimo galiojimo termino pabaigos Socialinių paslaugų įstatyme nustatyto reikalingo išsilavinimo ir (ar) kvalifikacijos neįgiję asmenys atleidžiami iš socialinio darbuotojo ar kito socialinių paslaugų srities darbuotojo pareigų.“. Iš pateikiamo punkto darytina išvada, kad asmuo, turintis teisę užsiimti socialinio darbuotojo veikla,

gali dirbti ir pagal Įstatymo Nr. X-493 21 straipsnio 7 dalyje nurodytas kitas profesijas: individualios priežiūros darbuotojo, socialinės įtraukties koordinatoriaus, socialinių paslaugų įstaigos užimtumo specialisto ir kitų socialinių paslaugų srities darbuotojų. Atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo Nr. X-493 21 straipsnio 10 dalyje tarp įtvirtintų kvalifikacinių reikalavimų individualios priežiūros darbuotojui nėra nurodomas socialinio darbuotojo profesinės kvalifikacijos įgijimas. Atitinkamai turi būti arba papildytas Įstatymo Nr. X-493 21 straipsnio 10 dalis, arba patikslinta Įstatymo projekto Nr. 1 6 dalis.

Atkreipiame dėmesį, kad kartu su Įstatymo projektu Nr. 1 buvo pateiktos derinti tik nuostatų, ribojančių galimybę užsiimti socialinio darbuotojo ir socialinės įtraukties koordinatoriaus profesijomis, proporcingumo vertinimo išvados. Jei būtų nuspręsta, kad asmuo, studijuojantis aukštosios mokyklos socialinio darbo studijų programoje ir įgijęs ne mažiau kaip 150 socialinio darbo studijų programos kreditų bei turintis tai patvirtinančią aukštosios mokyklos išduotą studijų pažymėjimą, gali dirbti ir pagal kitas reglamentuojamas profesijas, įtvirtintas Įstatymo Nr. X-493 nuostatose, atitinkamai reikalinga pateikti ir naujų nuostatų proporcingumo vertinimo išvadas.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme yra įtvirtintos „Aukštojo koleginio išsilavinimo“ ir „Aukštojo universitetinio išsilavinimo“ sąvokos, kurios iš esmės nurodo, kad tai išsilavinimas baigus atitinkamas studijų programas, pagal kurias suteikiama aukštojo mokslo kvalifikacija. Atitinkamai turi būti įvertinti ir patikslinti Įstatymo Nr. X-493 21 straipsnio 11 dalies 4 punktas bei 12 dalies 4 punktas, nes asmuo, studijuojantis aukštosios mokyklos socialinio darbo studijų programoje ir įgijęs ne mažiau kaip 150 socialinio darbo studijų programos kreditų bei turintis tai patvirtinančią aukštosios mokyklos išduotą studijų pažymėjimą, nebus baigęs studijų ir neturės tai patvirtinančio diplomo.

5. Tikslintina Įstatymo projekto Nr. 1 12 straipsnio 6 dalis aiškiai nurodant, kokie reikalavimai socialinės įtraukties koordinatoriams yra taikomi nuo 2026 m. gruodžio 31 d. iki 2029 m. gruodžio 31 d., nes pagal pateikiamą formuluotę nurodytu laikotarpiu nėra taikomi jokie reikalavimai.

6. Įstatymo projekto Nr. 1 5 straipsniu keičiamo įstatymo 21 straipsnio 12 dalies 1 punkte siūloma nustatyti, kad socialinės įtraukties koordinatoriumi turi teisę dirbti asmuo, turintis aukštojo mokslo kvalifikaciją arba jai lygiavertę kvalifikaciją ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka išlakęs 40 akademinių valandų įžanginius mokymus. Pažymėtina, kad naujo reikalavimo išlaikyti įžanginius mokymus nustatymas padidins socialinės įtraukties koordinatoriui administracinę naštą. Be to, Įstatymo projekto Nr. 1 12 straipsnio 5 dalyje siūloma nustatyti 3 metų terminą asmenims, priimtiems į socialinės įtraukties koordinatoriaus pareigas Socialinių paslaugų įstatymo 21 straipsnio 12 dalies 1 punkto pagrindu iki 2029 m. gruodžio 31 d., įgyti reikiamą išsilavinimą ir (ar) kvalifikaciją, nustatytą Socialinių paslaugų įstatymo 21 straipsnio 12 dalyje. Atsižvelgiant į tai, prašome, vadovaujantis Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie

reguliavimo išlaidų vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 „Dėl Ūkio subjektų administracinės naštos ir prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų vertinimo metodikos patvirtinimo“, įvertinti Įstatymo projektu Nr. 1 sukeliama administracinės naštos pokytį ūkio subjektams ir Teisės aktu sukeliamų arba teisės akto projektu galimų sukelti ūkio subjektų prisitaikymo prie reguliavimo išlaidų apskaičiavimo ataskaitą pateikti Ekonomikos ir inovacijų ministerijai išvadoms gauti.

7. Įstatymo projektui Nr. 2 pastabų ir pasiūlymų neturime.

Ekonomikos ir inovacijų viceministras

Ramunė Mickuvienė, tel. Nr. +370 694 75 208, el. p. ramune.mickuviene@eimin.lt
Rasa Balserienė, tel. Nr. +370 621 31 328, el. p. rasa.balseriene@eimin.lt
Sandra Kvaraciejienė, tel. Nr. +370 689 87970, el. p. sandra.kvaraciejiene@eimin.lt
Vyginta Damzenienė, tel. Nr. +370 659 30 075, el. p. vyginta.damzeniene@eimin.lt